

ЗАЕТОСТ НА ХОРАТА С ТРАЙНИ ЗДРАВΟΣЛОВНИ ПРОБЛЕМИ И ЗАТРУДНЕНИЯ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕЖЕДНЕВНИ ДЕЙНОСТИ

През 2011 г. НСИ проведе допълнително изследване към Наблюдението на работната сила с цел да се получи информация за положението на пазара на труда на хората, имащи:

- Здравословни проблеми и затруднения при извършване на ежедневни дейности (затруднения при виждане, чуване, ходене и др.).
- Ограничения в работата, причинени от здравословни проблеми/затруднения при извършване на ежедневни дейности.
- Необходимост от/или използване на специална помощ от хора със здравословни проблеми/затруднения при извършване на ежедневните им дейности.

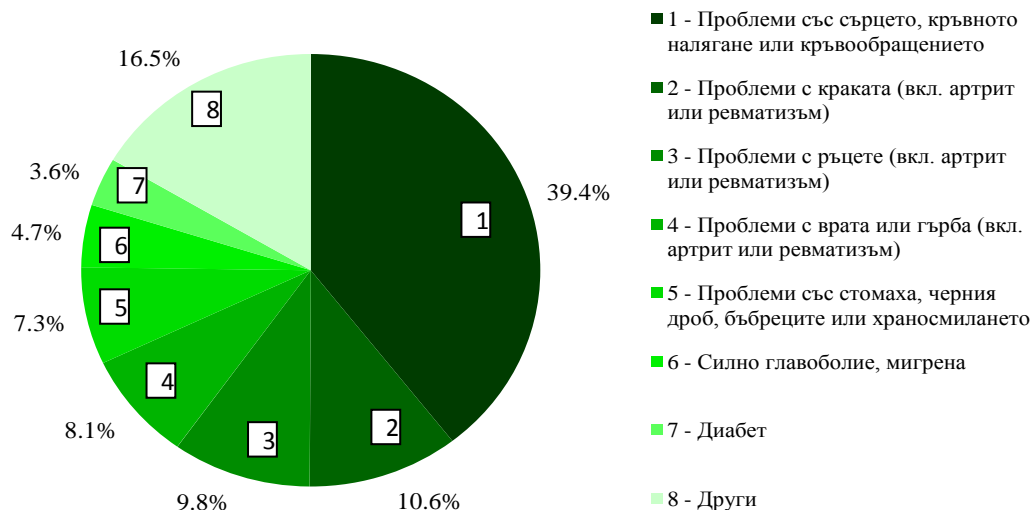
1. Характеристики на лицата с трайни здравословни проблеми или заболявания

Според резултатите от изследването 878.3 хил., или 18.2% от лицата на възраст 15 - 64 навършени години имат поне един траен здравословен проблем или заболяване. От тях 394.8 хил. (44.9%) са мъже и 483.5 хил. (55.1%) - жени.

От всички лица с поне един траен здравословен проблем или заболяване най-голям е броят на лицата във възрастовата група 55 - 64 навършени години (429.9 хил., или 49.0%), а най-малък - във възрастовата група 15 - 24 години (22.7 хил., или 2.6%). При младежите (15 - 24 г.) дялът на мъжете с поне един траен здравословен проблем или заболяване е по-висок от този на жените, докато при останалите възрастови групи (25 - 64 г.) съотношението е обратното.

Проблемът със сърцето, кръвното налягане или кръвообращението е посочен като единствен или най-сериозен проблем от 39.4% от всички лица с трайни здравословни проблеми или заболявания.

Фиг. 1. Лица на 15 - 64 навършени години с поне един траен здравословен проблем или заболяване по вид на основния проблем

От всички лица с поне един траен здравословен проблем или заболяване 368.6 хил. са заети. Коефициентът на заетост за населението от тази група е 42.0%, като при мъжете той е по-голям отколкото при жените, съответно 44.0 и 40.3%.

Таблица 1

Лица на 15 - 64 навършени години с поне един траен здравословен проблем или заболяване по икономическа активност и пол през 2011 година

Икономическа активност	Общо	Мъже	Жени
Общо - хил.	878.3	394.8	483.5
Заети - хил.	368.6	173.5	195.1
Безработни - хил.	58.9	31.5	27.4
Лица извън работната сила - хил.	450.8	189.7	261.1
Коефициент на заетост - %	42.0	44.0	40.3
Коефициент на безработица - %	6.7	8.0	5.7

През 2011 г. в сектора на услугите работят 220.5 хил., или 59.8% от всички заети лица с поне един траен проблем или заболяване, в индустрията - 118.3 хил., или 32.1%, а в селското и горското стопанство - 29.8 хил., или 8.1%.

От всички лица с поне един траен здравословен проблем или заболяване 509.7 хил., или 58.0% не работят. От тях 43.4% са мъже и 56.6% - жени.

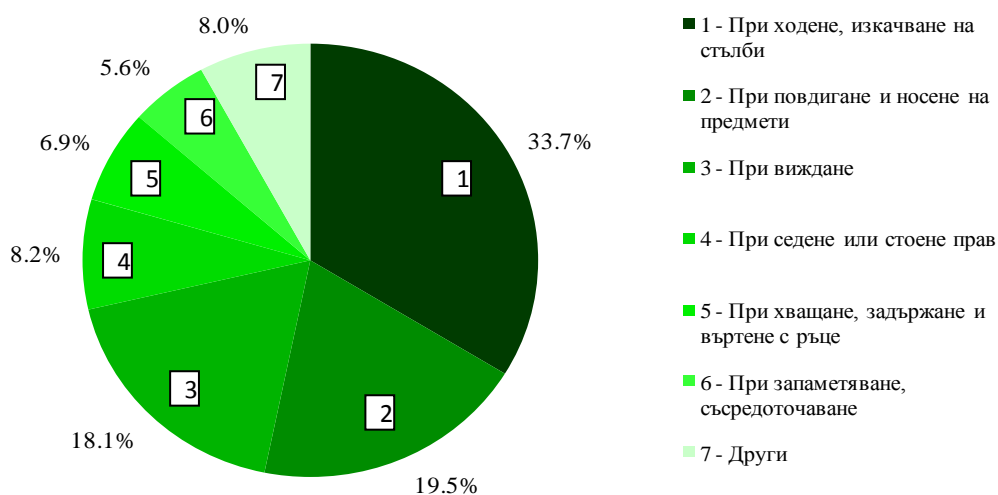
2. Характеристики на лицата с трайни затруднения при извършване на ежедневни дейности

Според резултатите от проведеното през 2011 г. изследване 483.3 хил., или 10.0% от лицата на възраст 15 - 64 навършени години имат поне едно трайно затруднение при извършване на ежедневни дейности, като от тях 210.0 хил. са мъже и 273.3 хил. - жени.

От всички лица със затруднения при извършване на ежедневни дейности делът на лицата с поне едно трайно затруднение е най-малък (2.9%) при младежите (15 - 24 г.) и най-голям (51.3%) при възрастните хора (55 - 64 г.).

От лицата с поне едно трайно затруднение при извършване на ежедневни дейности най-висок е относителният дял на тези, които посочват, че срещат най-големи затруднения при ходене и изкачване на стълби (33.7%).

Фиг. 2. Лица на 15 - 64 навършени години с поне едно трайно затруднение при извършване на ежедневни дейности по вид на основното затруднение

Заети са 151.3 хил., или 31.3% от лицата с поне едно трайно затруднение при извършване на ежедневни дейности, като коефициентите на заетост по пол не се различават съществено (31.5% за мъжете и 31.2% за жените).

Таблица 2

Лица на 15 - 64 навършени години с поне едно трайно затруднение при извършване на ежедневни дейности по икономическа активност и пол през 2011 година

Икономическа активност	Общо	Мъже	Жени
Общо - хил.	483.3	210.0	273.3
Заети - хил.	151.3	66.1	85.2
Безработни - хил.	26.2	12.8	13.4
Лица извън работната сила - хил.	305.8	131.2	174.7
Коефициент на заетост - %	31.3	31.5	31.2
Коефициент на безработица - %	5.4	6.1	4.9

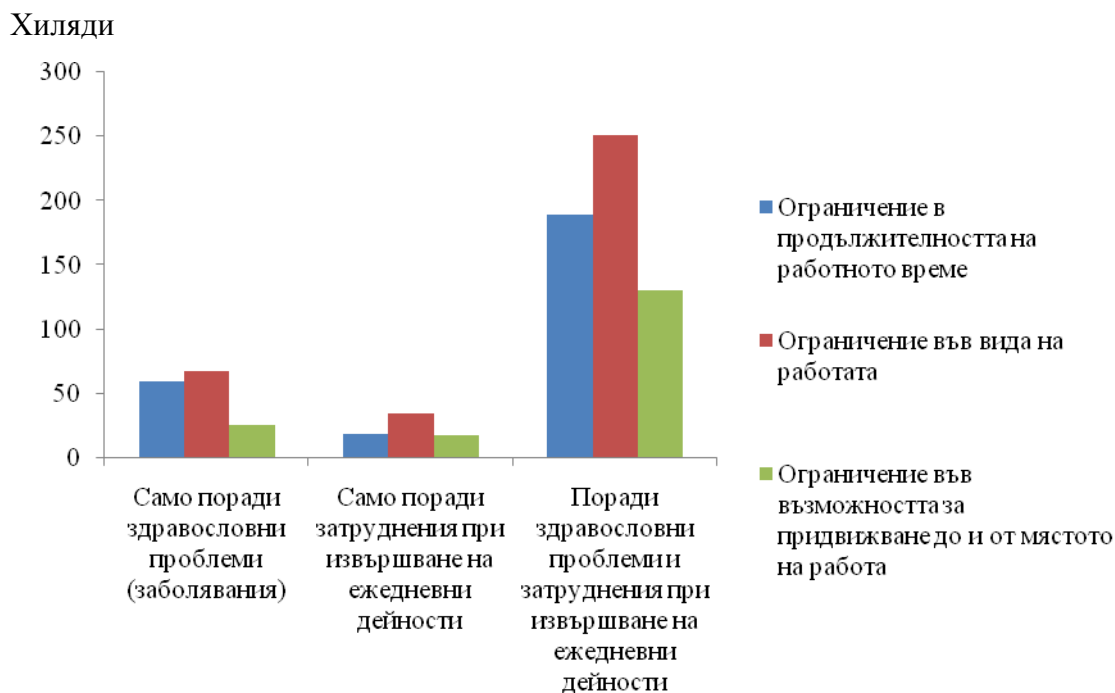
От всички заети лица с поне едно трайно затруднение при извършване на ежедневни дейности през 2011 г. в сектора на услугите работят 87.8 хил. (58.0%), в индустрията - 51.3 хил. (33.9%), а в селското и горското стопанство - 12.2 хил. (8.0%).

От лицата с поне едно трайно затруднение при извършване на ежедневни дейности 332.0 хил., или 68.7% не работят, от тях 43.3% са мъже и 56.7% - жени.

3. Ограничения в работата поради трайни здравословни проблеми (заболявания) и трайни затруднения при извършване на ежедневни дейности и необходимост от помощ

Според резултатите от изследването поради трайни здравословни проблеми (заболявания) и/или трайни затруднения при извършване на ежедневни дейности 268.7 хил. от лицата на 15 - 64 навършени години имат ограничение в продължителността на работното време, 353.8 хил. - във вида на работата, която могат да извършват, и 174.7 хил. - във възможността за придвижване до и от мястото на работа.

Фиг. 3. Лица на 15 - 64 навършени години с поне един траен здравословен проблем (заболяване) и/или трайно затруднение при извършване на ежедневни дейности по вид на ограниченията за работа

От всички заети лица с поне един траен здравословен проблем или заболяване 13.5 хил. работят при специални условия (използват помощта на личен асистент или придружител, специално оборудване (съоръжение) или имат специфична организация на работа).

От всички незаети лица с поне един траен здравословен проблем или заболяване 219.5 хил. биха имали нужда от специални условия на работа, за да могат да работят.

Методологични бележки

Изследването „Заетост на хората с увреждания” е проведено като допълнителен модул към Наблюдението на работната сила през 2011 година.

Наблюдението на работната сила е извадково изследване, което се провежда чрез обикновените домакинства в страната и осигурява информация за икономическата активност на населението на 15 и повече навършени години. Методологията и основните понятия, използвани в изследването, могат да се намерят на интернет страницата на НСИ (www.nsi.bg, раздел „Пазар на труда”).

Допълнителният модул „Заетост на хората с увреждания” е проведен съгласно Регламент № 317/2010 на Европейската комисия, което осигурява съпоставимост на резултатите в рамките на Европейския съюз.

Обект на изследване са лицата на възраст 15 - 64 навършени години.

Под **трайни (хронични) здравословни проблеми или заболявания** се разбират тези здравословни проблеми или заболявания, които продължават или се очаква да продължат 6 и повече месеца, като не е задължително те да са диагностицирани от лекар. Тези здравословни проблеми или заболявания са постоянни и може да изискват дълъг период на наблюдение или грижи.

Данните са получени от подизвадки от домакинствата, анкетирани по Наблюдението на работната сила през четирите тримесечия на 2011 година.

При оценката на резултатите са използвани данни за населението на страната към 31.12.2010 година.

Поради направените закръглени в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

По-подробни данни за изследването могат да се намерят на интернет страницата на НСИ - www.nsi.bg, раздел „Пазар на труда”, Наблюдение на работната сила, Специфични показатели.